

## عنوان مقاله:

بررسی فقهی ملاک تعدد عقد و ایقاع

## محل انتشار:

پژوهه های فقهی تا اجتهاد، دوره 4، شماره 8 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

## نویسندگان:

احمد مرتاضی - استادیار و عضو هیئت علمی گروه فقه و حقوق دانشکده الهیات و علوم اسلامی دانشگاه تبریز.

رقیه قاسمی - کارشناس ارشد فقه و حقوق خصوصی دانشگاه تبریز و دانش آموخته سطح سه حوزه الزهرا تبریز.

## خلاصه مقاله:

از جمله مباحث مطرح در فقه و حقوق مدنی، تعیین معیار ثابت برای شناخت واحد یا متعدد بودن معامله انجام گرفته است. با توجه به اینکه ارکان معامله از موضوع، طرفین و ایجاب و قبول تشکیل یافته، این سوال مطرح می شود که تعدد کدامیک از این ارکان، می تواند به تعدد معامله انجامیده و آثار معامله متعدد را بر آن بار کند؟ با تتبع در منابع فقهی و حقوقی و استقرار نظرات مطرح در این خصوص می توان چهار دیدگاه: تعدد به اعتبار موضوع معامله (عوضین)؛ تعدد بر حسب طرفین، تعدد به اعتبار ایجاب و قبول و در نهایت، تعدد بر حسب زمان در عقود زمانی، را ضبط و دسته بندی نمود. فقها و حقوق دانان در تعدد معامله به اعتبار تعدد موضوع آن، اتفاق نظر داشته و اختلاف آنان در بقیه ارکان است. به نظر می رسد در این رابطه می توان از عرف استفاده کرد و تعدد تمام ارکان را تأثیرگذار دانست؛ زیرا عرف معاملات چنین اقتضا می کند که تعدد هر یک از رکن ها در متعدد بودن آن موثر باشد. بر این اساس، در مواردی که معامله به واسطه وحدت ارکانش واحد باشد منحل به عقود متعدد نمی گردد؛ بلکه با انحلال یک قسمت از آن، بخش دیگر نیز از بین می رود؛ ولی اگر معامله به اعتبار موضوع، طرفین یا ایجابین یا زمان متعدد شناخته شود فسخ یک قسمت از آن بر بخش دیگر تأثیری نداشته، هم چنان باقی است. بر همین مبنا می توان اراده را هم سبب و عامل تعدد عقد دانست. ایقاع نیز با عقد در این زمینه هم داستان است.

## کلمات کلیدی:

تعدد عقد، تعدد قبول، ملاک تعدد، تعدد طرفین قرارداد، تعدد عوضین

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1886738>

